

Anul 2020

Comemorarea 71 ani de la deportările regimului comunist din 1949

Asociația Istoricilor „Nicolae Iorga” din Ungheni pe data de 6 iulie 2020, a comemorat cel de al doilea val al deportațiilor prin organizarea unor evenimente în diferite localități ale raionului unde au fost edificate monumente în memoria victimelor deportărilor regimului comunist. Drapelul de stat al Republicii Moldova a fost coborât în bernă în această zi.

Ziua a început la ora 9.00 cu depuneri de flori în satul Costuleni la Monumentul victimelor deportărilor de lângă cimitir, cu păstrarea unui minut de reculegere pentru cinstirea memoriei celor trecuți prin calvarul deportărilor.

Slujba de pomenire a victimelor deportărilor regimului comunist a fost oficiată de preotul Anatolie Sîrghi, parohul Bisericii „Sfântul Mare mucenic Dumitru din satul Costuleni.

Președintele Asociației Istoricilor, Corneliu Prepeliță, în alocuțiunea sa amintește „că multe familii din Costuleni au fost atinse de această dramă, iar drepturile oamenilor au fost călcate în picioare, indiferent de etnie și de limba pe care o vorbeau, fiind instaurată frica și controlul total asupra societății. Astăzi, alături de victimele și urmașii deportaților, îi comemorăm pe cei care au îndurat chinuri și umilințe, apărându-și demnitatea, familia și viața. Nimic nu ar putea vindeca rănilile și nu ar compensa sacrificiul făcut, dar, azi, putem să le păstrăm vie amintirea. Isotia ne-a oferit multe lecții de-a lungul timpului, dar poate cea mai importantă e că nici o tortură nu poate să ne distrugă onoarea. Nici un străin nu ne va pîngări neamul, nici o Siberie nu va reuși să înghețe și să diminueze dragostea de meleagurile natale”.

Ora 10.30 s. Frăsînești, Monumentul victimelor deportărilor de la intrare în localitate

La ora 12.00, membrii Asociației am participat la un eveniment de comemorare a victimelor deportărilor staliniste în satul Petrești, care a avut loc la Monumentul victimelor deportărilor regimului comunist de la intrare în localitate. În cadrul evenimentului a fost ținut un minut de reculegere în memoria tuturor celor care au avut de suferit în urma deportărilor staliniste.

„Din zi în zi, rămânem tot mai puțini. Pe nimeni nu au cruțat, nici pe invalizi, bătrâni, nici pe copii, nici pe mame însărcinate. Toți au fost încărcați în vagoane marfare murdare, cu care se transportau animale domestice. Pe drum ni se dădea pește sărat și apă de la pompa care alimenta locomotiva și care mirosea a motorină”, a menționat Larisa Bernic-Ciuvaga, amintindu-și moment din timpul deportării.

Comemorarea victimelor deportărilor regimului comunist de la intrare în localitatea Petrești, la eveniment este prezentă și dna. Larisa Bernic-Ciuvaga, ultimul deportat rămas în viață.

Profesorii de ieri și profesorii de azi

În anul 2020 de ziua istoricului, membrii Asociației Istoricilor, în semn de recunoștință pentru munca depusă în cultivarea dragostei de istorie, ne-am deplasat la profesorii de istorie din raionul Ungheni, care nu mai activează pe tărâm pedagogic, aducându-le un mic prezent. Întâlnirile profesorilor de azi cu profesorii de ieri au avut un impact puternic emoțional deoarece împreună am depănat din anii de școală.

Ei au fost model de onestitate științifică, atitudine civică și promotori ai valorilor naționale în contextul celor universale.

Împrejurările vieții ne-au unit: profesorii de ieri cu profesorii de azi

Bunele practici au demonstrat că generarea unei stări de recunoștință față de mai marii noștri aduce liniștea și bucuria, oferind-ne oportunitatea de a intra automat într-o stare de spirit pozitivă. Ceva timp în urmă, prin aplicația Viber, colaboratorul Direcției Educație Ungheni, specialist principal în istorie, Corneliu Prepeliță, a lansat ideea de a sprijini în pandemie profesorii de istorie pensionari și de a-i felicita de Ziua Istoricului, care urma

să se sărbătorească în cel mai scurt timp. Propunerea a fost susținută de majoritatea profesorilor de istorie din raion. Mai mult, Asociația Istoricilor „Nicolae Iorga” și ea a apreciat îndemnul. Astfel, s-a decis ca de Ziua Istoricului acțiunea de voluntariat să demareze. Argumentul a fost că ne-am dorit să fim alături de profesorii pensionari în pandemie, că e un gest destoinic și onorabil din partea noastră de a-i vizita de Ziua Istoricului, care din 2011 se

sărbătorește la noi în țară pe data de 18 iunie. Aceasta a fost instituită în semn de recunoștință și prețuire pentru toată comunitatea istoricilor din R. Moldova. Au trecut de atunci 9 ani.

Noi, profesorii de istorie, suntem parte componentă a breslei istoricilor din țară, pentru că în cadrul orelor didactice și activităților extra-curriculare cultivăm cultura istorică, educând valori naționale, democratice, dragostea de plai și țară. O facem noi, dascălii de azi! Au făcut-o și ei, profesorii de ieri! De aceea, în ziua de 18 iunie, o echipă de profesori a vizitat rând pe rând o parte a învățătorilor de istorie pensionari.

Sperăm că acțiunea de voluntariat să fie de bun augur și să devină o tradiție frumoasă. Da! Mare a fost bucuria celor la care am ajuns. Amintiri depănate, vorbe bune, emoții, stare de bine - toate acestea au curs ca apa unui râu în cele câteva minute ale întâlnirii

„Amintiri plăcute și vorbe

cu tâlc - atât îi trebuie unui om pentru a avea dispoziție bună. De asta avem cu toții nevoie azi mai mult ca oricând pentru a fi mai presus de orice virus”, ne-au spus majoritatea colegilor noștri mai vârstnici. Și eu sunt total de acord cu cele afirmate de ei, în special cu soții Elena și Ion Chelaru, din Ungheni, Elena Efrim din satul Cornești și mulți alți colegi de-ai noștri.

În acțiunile de voluntariat se poate implica oricine. Poate s-o facă oricare! În orice zi, doar una din poruncile biblice spune: Ajută-ți aproapele! Voluntariatul oferă șansa de a încerca ceva nou, promovând totodată bunele practici. Venim cu un îndemn către toți profesorii - să ne urmeze exemplul. În concluzie consider că ar fi potrivită cugetarea lui Mark Twain: „Totdeauna să faci bine semenilor! Asta va aduce mulțumire oamenilor și-i va porni pe mulți să facă la fel”.

*Marina Sasu,
profesoară de istorie,
IP Gimnaziul Cornești*

Efrim Elena , profesoară de istorie în gimnaziul Cornești

Alături de doamna Aramă Eudochia, profesoară de istorie în gimnaziul Mănoilești.

Alături de profesorul meu de istorie din satul Costuleni, Rudico Vasile Gheorghe.

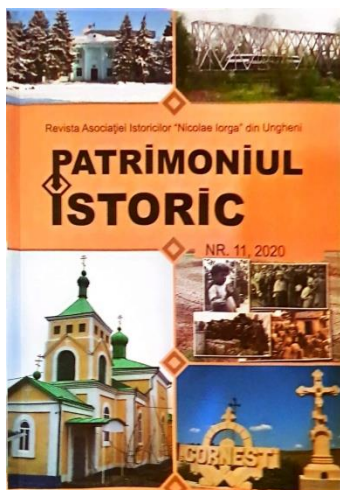
Apariții editoriale

„ Numai prin înțelegerea trecutului poate fi făurit viitorul, poate fi stăpânit, cu adevărat, prezentul.”

Revista de specialitate „ Patrimoniul Istoric” este o publicație imprimată la nivel local cu periodicitate regulată care conține o varietate de articole, fiind adesea ilustrată și având un număr variabil de pagini pare, cuprinzând articole pe diferite domenii istorice : viața cultural-spirituală, istoria locală, istoria orală, personalități locale și naționale, etnografie și folclor, cronica vieții științifice. Autorii articolelor sunt din tagma profesorilor de istorie universitari, cercetători, profesori de istorie și discipolii lor.

Ediția 2020 a revistei „Patrimoniul Istoric” cuprinde două numere cu articole diverse, interesante și utile în predarea istoriei locale și naționale, oferind informații și sugestii în desfășurarea procesului educațional.

Numărul 11 a revistei cuprinde un amalgam de articole ce pot fi utile atât profesorilor cât și elevilor în studierea, predarea istoriei, fiind divizate pe trei domenii: istoria locală, personalități locale și naționale, cronica vieții științifice. Dr. Liliana Rotaru în articolul „ASPECTE ETNODEMOGRAFICE DIN ISTORIA SATULUI CORNEȘTI” ce conține informații detaliate nu doar despre localitatea Cornești dar și satele: Boldurești, Măgurele, Milești, Rădeni, Sînești, Unțești și Vulpești sub aspect demografic, ce poate fi utilizat în predarea istorie clasa a VIII-a, istoria locală conform curriculumului 2019. Un suport informațional la perioada modernă ne servește articolul „ISTORIA BISERICII „SFÂNTA TREIME” DIN SATUL COȘENI, RAIONULUI UNGHENI” cules de Alexandru Cerga. Dr. Octavian Țîcu „PRIZONIERII DE RĂZBOI „ MOLDOVENI”; STUDIU ASUPRA UNEI TRANSFORMĂRI IDENTITARE ÎN TIMPUL CELUI DE AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL” oferă informații detaliate despre două aspecte: aderența basarabenilor la identitatea românească (1940-1941) și „moldovenismul sovetic” după 1944. Articolul „ FOAMETEIA ÎN STÂNGA ȘI ÎN DREAPTA PRUTULUI (196-1947): O ABORDARE COMPARATĂ” scris

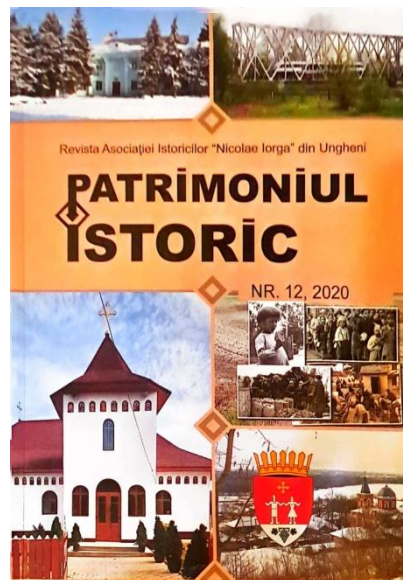
de Drd. Corneliu Prepelită, un suport extraordinar la activități de învățare în bază de proiect, ce conține date statistice, după un algoritm bine chibzuit pentru a percepe eroarea acestui eveniment istoric. O sursă utilă pentru studierea istoriei contemporane asupra istoria comunității evreiești din Sculeni în articolul profesoarei Maria Călin „ASPECTE DIN ISTORIA COMUNITĂȚII EVREIEȘTI DIN SATUL SCULENI ÎN PERIOADA INTERBELICĂ” redând modul de viață, ocupațiile, relațiile dintre evrei și localnici. În realizarea proiectelor STEAM la disciplina istorie oferind suportul informațional și cultural a patrimoniului local în

articolele: „VATRA CARE NE UNEȘTE- CUPTOUL DE COPT PÂINE ȘI SOBA” de Elena Cojocari și „NUNTA CA LA PETREȘTI” Galina Moraru, Sivia Poiană. Un suport metodologic și anume despre metoda învățarea bazată pe proiect la istoria locală, găsim în articolul profesoarei Olga Pascaru „ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE PROIECT –O METODĂ EFICIENTĂ ÎN PREDAREA ISTORIEI LOCALE” .

Revista oferă posibilități de a se disemina experiență nu doar profesorilor dar și elevilor, astfel în acest număr puteți să aflați despre experiența frumoasă a elevilor din I. P. Gimnaziul Cornești: Valentina Morozovschi „VASILE ROȘCA- O VIAȚĂ DEDICATĂ COPIILOR” și Cătălina Morozovschi „ELENA EFRIM- O PERSONALITATE DIN SATUL CORNEȘTI” la concursul Republican „Descoperim eroi de la noi din localitate” coordonate de profesoară de istorie Marina Sasu, care consideră că participarea la diverse activități extracurriculare motivează elevii în studierea istoriei locale și le cultivă dragostea pentru neam și țară. Istoria nu poate

fi înțeleasă fără cunoașterea faptelor personalităților remarcabile din fiecare localitate, astfel profesoarele de istorie Angela Grosu și Elena Drăgan au evidențiat rolul personalităților locale „UN OM DEOSEBIT DIN PRAJMA NOASTRĂ – VLADIMIR HALIPLI” și „SEBASTIAN ANDRIUȚĂ- ANTRENOR, LĂUTAR, PROFESOR DE ISTORIE” prin activitatea lor prodigioasă și diversă. Monografia cunoscutului istoric chișinăuian, conf.univ.,dr. hab. Nicolae Enciu, prezintă o analiză a evoluției multiaspectuale a Basarabiei pe calea modernizării în cadrul României întregite 1918-1940, în vizunea doctorului habilitat în științe istorice Anatol Petrencu.

Ceea ce menține vie identitatea spirituală a oamenilor este religia, aparținând culturii, ca și muzica, literatura și pictura formând patrimonial cultural –spiritual, la capitolul dat, nr. XII a revistei articolele sunt variate, se referă la diferite localități a raionului Ungheni, biserica rămâne ca o speranță și un semn al culturii creștine: Alexandru Cerga „ISTORIA BISERICII „SFÂNTUL GRIGORE TEOLOGUL” DIN SATUL MĂCĂREȘTI”; „ISTORIA BISERICII „SFÂNTUL NICOLAE” DIN SATUL FRĂSINEȘTI ”; Denis Bulancea „DIN ISTORICUL CATEDRALEI SF. ALEXANDR NEVSKI DIN OR. UNGHENI”; Oxana Timoșco „ISTORIA BISERICII „SFÂNTUL MARE MUCENIC GHEORGHE ” DIN CARTIERUL BERȘTI, MUN. UNGHENI”; Corneliu Prepelită „BISERICA „SFÂNTUL MARE MUCENIC GHEORGHE ȘI SFÂNTUL IERARH NECTARIE” DIN SATUL MEDELENI”.

Adevărul despre calvarul prin care au trecut basarabienii în perioada sovietică în timpul celui mai mare val de deportări din Basarabia în noaptea de 5 spre 6 iulie 1949, organizat de autoritățile sovietice. Articolele: Anatol Petrencu, „NE-AU SCOS DIN CASĂ TOATĂ FAMILIA , AFARĂ DE MARIA .”, Corneliu Prepelită „ SĂ NU TREACĂ NIMENI PRIN CE A TRECUT FAMILIA NOASTRĂ” ȘI „COPILĂRIA FURATĂ DE REGIMUL TOTALITAR- COMMUNIST”, Maria Sîrbu și Rebeca Caliga „O ZI DE TRISTE AMINTIRI” conțin fotografii și documente din majoritatea satelor din r-nul Ungheni, dovezi în care sunt reflectate modul de viață al familiilor deportate, condițiile de muncă silnică și forma de școlarizare a copiilor deportați, istorii de viață, împrejurările în care au locuit deportații din Siberia și Kazahstan, aducând un omagiu victimelor represiunilor politice și un avertisment pentru contemporani, ca asemenea tragedii să nu se mai repete.

Folclorul poate fi considerat cea dintâi manifestare artistică a unui popor. El reflectă modul în care înțelegea omul lumea și viața în diferite timpuri. O mare

parte a creațiilor folclorice au tangențe cu evenimente din istoria națională, fiind reflectate în ediția 2020 nr. XII a revistei de Tatiana Babin „PRODUSE APICOLE ÎN LEACURILE BUNICII”, Viorica Crețu- Belenciuc „ASPECTE FOLCLORICE LEGATE DE ALBINĂRIT” și Corneliu Prepelită „TRADIȚIILE ȘI SĂRBĂTORILE DE IARNĂ ÎN SATUL COSTULENI”.

Importanța elementelor de istorie locală, incluse în măsurile folosite în procesul de învățământ, reiese din faptul că au o deosebită valoare instructiv-educativă. Este un mijloc care aduce rezultate deosebite în realizarea sarcinilor de ordin informativ și formativ ce revin profesorilor în munca lor pentru educarea elevilor. Două resurse esențiale pentru studiul istoriei locale ce le regăsim în revistă: Irina Rusu, „O METODĂ DE INTERPRETARE A COMPLEXELOR DE CULT DIN CULTURA CUCUTENI B – TRIPOLIE BII- CI” și Silviu Andrieș-Tabac „STEMA ȘI DRAPELUL SATULUI COSTULENI, RAIONUL UNGHENI”

În anul 2020 au fost scoase de sub tipar monografiile istoricilor : Viorel Bolduma, „ ECOUL REPRESIUNILOR POLITICE DIN RSS MOLDOVENEASCĂ 1940-1991”; Corneliu Prepelită „ EROII NU MOR NICIODATĂ” și Anatol Petrencu, „ RUSIA 2019: ACEASTA A FOST UN AN GREU...” aflăm datorită recenziilor din rubrica revistei – Cronica Vieții Științifice.

Publicațiile sunt precum o candelă a istoriei și a culturii ce are menire să diversifice și să lumineze cugetul cititorilor prin prezentarea informației între o manieră actuală și detaliată.

*Pascaru Irina, profesoară de istorie ,I.
P. Gimnaziul Semeni*